

I 02

DISPLAY COPY, NOT FOR SALE

ER

AVAILABLE FOR \$4.00
AtaataliugiiK

PROPERTY OF THE ALASKA NATIVE LANGUAGE CENTER
Do not remove from office.

A T A A T A L U G I I K

Naġiam unipkaaqtaŋa

Akiilaaqługu aitchuutigirana

Qiñiqtualianji Apaurluum

Piliŋat

Alaskam Iñupiaŋisa Uqaġniŋatta Savaaŋat
Ilaŋa

Iñupianik Kanqiſiňiaġvium
Alaskam Ilisaġvia, Fairbanks, Alaskami

March 1975

Barrow Iñupiaq

GRANDCHILD WITH GRANDFATHER

Told by Vincent Nageak
Story Donated by Vincent Nageak

Transcribed by Kathy Itta Demientieff

Illustrated by George Smart

Edited by Edna Ahgeak MacLean

A Production of
the Alaska Native Language Center
a Division of the
Center for Northern Educational Research
University of Alaska
Fairbanks, Alaska

Use of this material is restricted.
All rights, including the right to
reproduce all or part of the contents
in any form, are reserved by the
Alaska Native Language Center.

This work was done with the support
of the National Endowment for the
Humanities.

DEDICATED TO

Dr. Michael E. Krauss

Director of the Alaska Native Language Center

University of Alaska

Fairbanks, Alaska

ATAATALUGIIK

Unipkaagumaatchiqsuajaa marra unipkaaguk-
žunja uqallakkama tape qaiŋagaluaqtuat marra
pisaqsallaitkatkaa uvva aullağniimiaağugna-
ğıtka. Unipkaaqqaagniaqtuna ilisimagaluak-
kanıññik unnii.

(Correctiğisimmigai taimma
ilisimakkatiin ilisimagumisigik.)

Unipkaaqqaagniaqtuna unipkaaksriusiamnik
nuliağıigñik. Quliaqtuallaqqaağluŋauvaja
pilaŋa. Unipkaağaaqtuani Anağı ilauniq-
suaq. Unipkaağaaǵaluaqamıñ uqallaktuq

(Uqallaktutkii unipkaağaaatuat
imma iñugiaktuat.)

ataatalugiigñigguuq tusaaliğatanaaŋitchut
unipkaami . Aanalugiigguuq tavraukuak
unipkaani ittuk iñiqługu. Aasiuvva tain-
nağmata nipaitkaluaqama, aanalugiigñigguuq

uvva tusaagumiñ unipkaagayaǵalualgitchut.

Uqallagmata ataatalugiigñigliqaa, ataatalugiigñik tusaagumiñ unipkaamik unipkaagnaǵalualgitchut naalaktuaǵnaqtuamik.

Unipkaaǵniaqpagu iñuum ataatalugiik? Tain-naǵmata uqallaktuńja, "Ataatalugiigñikkiuvvauvanya unipkaaqatunya sammaaglaan." Ańiq-hutik tavra saatkaanja.

Uvva ataatalugiigñik unipkaaǵukluńja uqal-laktuńja. Aullaǵniiniáǵiga uvva uuktuaqtıqqaaqługu. Unipkaat taimanńja qarja quliaqtuaǵiniǵaiłlıimma uvvakiimma qitun-ǵatik ańayuqaaptakiimma alǵaqsruǵaluaqamisi-gut nakuuruaǵlu pimaqłuktuaǵlu pimaqłunjt-chuaǵlu ilisimatquvlugit quliaqtuaǵutisug-naǵniǵaatigut pimaqłuktualivlügi ilanit-pillautaqtuat nangaaqsivlügit, aasii uvvatainnali imma itchugnaǵniqsut.

Aasiuvva nuliaġiik iñuiłaaami nuliaġiiglıiu-
kuak iñugnik ilaqaŋitchuk. Tavra unipkaaq-
tuam tainna ugallausığınagik. Iñuiłaaami
nuliaġiik ukuak qitunġaiññiqsuk. Qitun-
ġailaaak utuqqaunġitkaluaqtuk tainnali tuva-
qatigiigñiqsuk, aglaan una aŋutaat aŋunial-
laruq. Taġium siñaani inniqsuk. Tavra
iñuuniaġniqsugli qitunġaiɁaaqhutik.

Taiga qitunġinjaiññiqsuk. Iłitchuġiniqsugli.

Tavra, iñuuniaqhutik tainna iñuuniaġniğich
ilananni aġnaat siŋaiyaugaqsiruq. Tavra
siŋaiyauvluni iñuuniaqhutik ikiġġaqpaqaqtuk.
Tavra nunanmum aŋuniaqami tuttunik agraq-
huni. Tavrəsuli tuttunniaġaluaqami taġiumu-
suli aŋuniagaqsilgiñmikami tamarra natchiich
agraqlugit tavra aŋuniaqtuaġuuniqsugli
tainna, avanmum. Taġiuvlu niġrutiniżiñik
nunavlu niġrutiniżiñik.

Nuliaġiik ukuak. Kisaimmaa taimma aniyu-miñaqṣikami sinaiyaana anivuq. Tavra miqłiqtuuralilgataqtuk. Nukatpiaġrugmik miqłiqtuurilgataqtuk.

Miqłiqtuuraq tavra anikami agliruq. Nukat-piaġruk una. Tavra tainna pillasimman, [qilamik pillasilikitchuq.] pillasiuraqtuq. Nukaaluqaġnaqsikami, nukaaluqalgitchuq. Tavra iġñilgitchuq aasiasi ajuunmik. Tavra iġñikamik taamna animman, naatchiġħutik naarimman,

(Naatchiġuuniqsutkiimma
taipkua uvolumignik.)

naarimman uvolumignik naatchimman, uvluŋ-kiuvva sisamat imma uvlut naanmagit, naatchinivilugit uqausiġiraġigaat. Ajuun tavra aggisimmagu iglumignun aapana isumaaluaqsiruq. Tavra tuvaaqanni uqal-lautigaa -- apuyyauraqżugiyguukii makua

marra taipkua tupiġauraqługillu upingaami iġñiraqtut. Tavra taamani tupiġaurami anjutaata payuktaqługu iġñimman aġnaquna pamattaġniġaa.

Iġñikamiuna aġnaq iżlimiñik savagaġniqsuq taimani. Inna iñuit piyualaitkaat tavra iżlimiñik. Tamarra ikayuġnaġumiñaġman anjutimignun kuyapikkıqhutik taipkua iġnir-aġniqqsut quliaqtuaqġmatigik.

Tavraasii isumaalugiaqsiñiġaak. Anjutaata uqallautigaa aġnaqtik -- tavragguuq ukuak miqqliqsigaluaqtuk sumik ikayuutiksraura-ġiñnik isumaaluñitchuk. Aanuġluuraqaġuu-niqsutkiimma taipkua, tusaaraqtugut. Aanuġluuraksrajanigguuq una tavra ukuak miqqliqtutik piñitkaik, uumaa! Taima uqaġavikhutik anjutaat kipiġniutchaktuq.

Kipigñiutchakhuni tittaalim papiigua paniqtitkaqsigaa. Paniqtitkaa, tavra paniqtinnamiuñ uyamitqutchiutigaa taavrrumuna ajanayuklium tuglianun. Ajanayukliq piñitqaaqkugu, ajanayukliq suiñaágaa.

Tavra, nukaaluqağumiñaqsilgiññami taamna aanguuralik tittaalim pianik, nukaaluqalgitchuq. Piñasunjuqtut, ajugaiyaaq aasiuna! Tavra pittuqusinjilgitkaa, aanugurriñjilgitkaa.

Tavrauna apanat arjniagaqsiruq, nauriñiagaqsiruq iğñiğutiimiñik, piñasunjuqmata.

Tavrakii sukasaqtuquna, sukasağuuniqsukkittavra. Tavra tamatkua, taapkua piñasut iğñianikkai. Tavra taamna piñayuak nukaaluqağumiñaqskami nukaaluqalgitchuqasiasii, sisamanjuqkugit. Sisamat ukua ajanuit.

Ajunkikaasi.

Tavraasiasii tainna pittuqinjilgitkaak.

Aanġuaqaqsaqtuq una atausiq! Taapkua suitchut. Tavra aapanat aipqaulligaqtuq qitunġamien, araa, aliitkutinikhutik. Aġnaqtin uuma tavra maanna sumun sumuktinnianqipikkaa, qaunaksriliġman miqliqtunik.

Ajunkiaqtuq, ikiġġat immiġai tuttunik, tamarra natchiġñik. Unuŋaqami tavra natchiġmik aggirilgiňmiraqtuq, aŋusuqtuq! Aŋusuqtugguuquna, aŋusuqtualiraġigaat. Niġrutailliunjitchuq. Tavra niġrutinik ayuqsraaŋjitchuq, sumun ajunkiaqsaqami taġiumullu nunanmullu.

Iñuuniaqtut, kiisaimmaagguugukua nukatpiat

aniiqsualiqput. Taamna nukaqlıq aniiqsuaǵutiraǵaliqpaat. Tavraukua tainna iñuuniaqtut, naun iñugnik nalurut. Tavraukua kisimin, taǵiuvsıñaani. Tainna iñuuniaqhutin, tavragguuq aapiyanata aulatiraǵigai. Aqpamik tainna, ikpigńi tamaami suraǵaqhutik uvlupak, uvluq naigiraǵigaat. Tavra nukaaluktik taamna pilguilluqtuaq nagriaǵiraǵigaat. Tainna unitkaluaǵvigmı, maliqquutimmiraqtuq.

Tainna iñuuniaqtut, aŋuniaǵuraqulugit aapanata tiliulaiñmigai! Tavrauma qitunǵani aikami aliitkutigiraǵigai! Sugalaǵmikamigguuq tavra qitiqatigiaqsilgiñmiraǵigai. Niqailliuŋitchurguukkii! Anutisunjaíñnat ukua, maanakiimma pilgusikpata isumaalugukhuni.

Kiisiammaagguuq taimma nukaqłiraq una,
nukaqłiat. Qitungítqinqitchuk. Tavra
pilgusirut, sisamat. Sihamałhiñanik
miqłiqsiruq, anutisuñaiññanik. Suni iñug-
nik qulialaiñmiut! Añayuqaanjik sumi iñug-
nik quliaqtualaiñmiuk, ilinjiktauq quliaq-
tuagniuralaiñmiuk, nalummiuk iñuqnik.
Tainna igliqhutik, kukilukhutik, qitikhutik,
tamaani avatimi. Añunilaiñmiut.

Illaanigguuq ukiaksraaqtuami aapanjat, qitik-
hutinj aaparik tautulgitkaat, taunuñaqtuaq.
Taunna natchiğmik unialgiññiqsuq. Unial-
giññigman sivuani airut. Uqaǵalualgiñ-
ñaminj imma, qitikaminj, "Tavraliuvagut anju-
niaġniġminj nalurugut. Aapaptaavruma tavra
urriqsuutiniuraġutaunnii pilaitkaatigut.
Avvaamna niqsaqsuġmiñniqsuq. Añusuġmiñiq-
suq. Uvvaamna aapapta uqautiniuralaiñ-

migaatigut tavra. Tuttutchughunilu."

Taimma aimman uqaaqsirut tauna aniiqhutik,
"Uvvaliuvgut ilaanni aqjuniaqgupta."

"Aa!" aapiyaqtin tainna anjavikługu,
anjavikługu, piyumitchaktut.

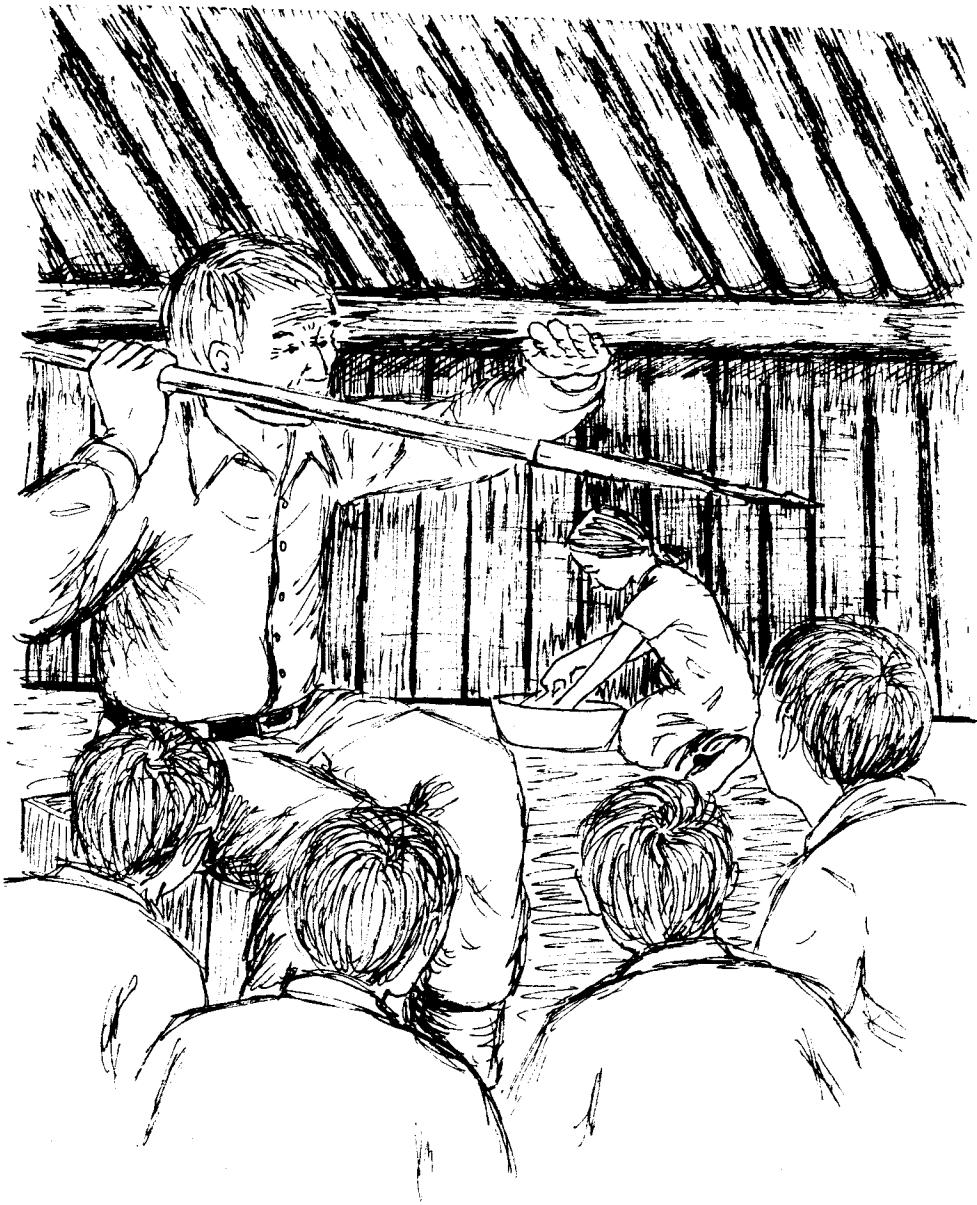
"Uvlaakuliatauvagut aaparta tumini tuv-
raiglugit aapaptinniñ ilitchugiluta aqjunia-
gupta!" Taimma sivunniqsut, sirgasuaqtut,
quviasuktut.

Quviasukhutik, aaparin aimman, niğisuiqa-
min, aaparik uqallautigaat, anjayukłium
uqallautigaa, "Aapaar, uvva qanuqhutin
niqsaqallaavich?"

"Tamarragguukii piñiuraqługich." Aquvit-
tuq aapanat.

"Uvvauvagut tumitin tuvrağlugit, natchığvit tuvrağlugu, natchığmigli uuktuağuk-
ķuta aŋusaqsağukhuta uqaqtuguut."

Aapanjata quviaatchautivlugit aŋiġai. Aquptaaqtiqami ugallaktuq, sammagguuq inna natchiit alluqaqtut. Tavragguuq allut tainna paqitparruŋ tasammaasii arguŋisa-
ŋaniň utaqqigisigaa nalliata. Tasammaasii imaavalliqliqpan pisaqsağnia laitchuq.
Aniqsaaġaluaqanigguuq imaavalliġuuruq.
Uqautiaqsigai iġñini. Naalaġnigaat.
Iġñinikiuvva iluqatiŋ uvva naalakkaat.
"Tasammaasii aniqsaaġataqpan, 'whoo!'
Aniqsaaġataqpan, nauliglugu!! Taamna natchiq tavra naulikkumiugguuq tasamma ipiaġisigaa. Tasammaasii aniqsaaġuliġumi tavruuna aniñiagaqsigisiruq. Sammagguuq tuqutkisigaat. Allua taamna agliliġlugu

tamarrumuna tuum unaaqpaoramignik." Tavratalugguuq ilisaksraŋat. Sammagguq aapiyaqtin nikpaakkicqpan, qikaagutik taapkua taavunja kukiługaagutin uŋasiksigaq-nagu natchiqsitsigaa.

Taimma, sirgasuaqsirut. Sirgasukhutik itiqtut uvlaami. Tanuǵaami aullaqtut nukaǵiich. Tavragsuuq ukua aapiyamignik sivulliqqaqtut iñiqługu. Tuglıgiiksitaagniktik taamna qanuqiliłaiñmigaat, kukiłukamin. Ikigiiksitaaqhutik pilailaat, aapiyaqtik tavra tainna maliqqukługu. Nukaqlıq tavra aqulliuruq iñiqługu, uniktaǵaluaqami uniktallianŋjammiuq. Aapamin tumini tuvraqługich, uqallautikkajigguq aapanjatta uvlaami, "Tatkaǵma unaaqpauraǵalu uniutagału tavra naamaruk."

Aullaqtut. Aapamin̄ tumiñi tuvraqlugich.
Uvlupak igliq hutik aapamik tumiñi tuvraq-
lugich, natchigvia tikitkaat. Tikiññamir-
ruñ naipiqtuaqsigaat. Tavralluguunq tavranña
natchigniqsuq, tainna aapamin̄ uqaluuatun.
Allumituvalliginiqsuq. Allusaagaqsiliqtut.
Taunuña sarvaqtaaqurallakhutik ayuuqpasa-
galuaqatikkaluaq uñasiksiurallakluguaglaan
aapamin̄ natchigvia pivlutin̄ ilanat allu-
siliqtuq. Allu paqinnamirruñ qiniq-
sigaat. Qiniqgaluaqamirruñ aapiyaqtik
nikparriqsitkaat. Nikparriqsuq, nikpar-
riqman aapiyaqtik qikaagaqsigaat. Pui-
liaksraagiiraagaqsigaa. Tainna pivlutik
imanigguuq taikka aapiyanat qiniqtiluni
nauliksaqtuq! Tainnalu, taikka piagaq-
siliqtuq, upaktuqaat. Aapamik tavra uqa-
luagun piammiaqsigaat! Taamnalluaña ag-
lilaaqamirruñ pipiaqaat. Piammipkaqhunig-

guuq anisuliaqsimman aniaqsiliqman,
allumiñi tavra nuigaqsiliqman niaqua,
tuqutigaat! Amuvluguasii, natchiqataqtig-
tut! Araa, natchirrik pataliqiaqsigaat.

Niptailisigai, taktuguutigai. Aasi tumi-
qaqhutin, tavra niptailisimmatin uniqqui-
tivlugu uniaksriuqlugu aisagsauraqsirut,
anuqqautiaqsimmatin. Aisaqhutik igliq-
tuaqpasanitchut, uiñigmanna, uisanignigai,
uiññigai! Uisaurut! Anjuniangaat ukua
uisausugaut!

Alakkaa! Uiññigai tavra. Tavra uisi-
laamignik ilitchugirut. Aitchautiniqma-
tigi, manaqruaqtun manna, qanugutik tulak-
kumiñaiñmiut. Tavra agniqutimmatin,
niptailaqutimmatin, taunuja utiqtaaq-
hutin apusiñiqturuamun apuyyaqtut. Apun-
mik iglulirut, naamasivlutiñ. Apunmik

iglulivlutik naamasivlutik inillaktut.

Ikpaksrapak agniñguaq sirut tavrani. Tavr-
ragguuq itiqamin̄ auvsaaqtiqivlutik tainna
aapiyamignik tainna sivulliqaqhutik, an-
nuqaatin̄ ailaqitchailiginiññaqlugich.

Auksaaqtinqiraqtut uvlupak, kaivalukhutin̄,
inirin̄ taamna apuyyaqviksin̄ kaivaluklugu.
Siquminniña, siquminniq tamanna pitchai-
ligiññaqlugu. Tavra niçisuliqamin̄ nat-
chiunmigniñ nayuqtauraqlugu niçillagaqtut.

Tavraukua ukiupak uisaurut, sumugniaqatin̄.
Ukiupak. Tavraukua inaat kiisaimmaa
mikliaqsivuq. Qaillim. Mikliruq. Tavr-
ragguuq uunaqsaaqtiqilgiññamik apuyyauraq-
tin̄ tainna kaivaluklugu aqpamik, qiq-
gaiyaqhutin̄.

Tavragguuq siqummata, uvlaakun itigmata,

tamarra tuminjut aqparvinjut iłanŋaqtulla-
gaġigaat uukkaaqhuni. Sumik allamik
sikuiñmiuq! Tavrauna siku kisiŋŋuqtuq
inaat, apuyyanat. Inaat taamna. Kiisaim-
magguuquna taamna apuyaqaġvia siku mik-
ħiaqsivuq. Auksaaqtiqiraqtut. Kiisaim-
magguuq taimma mikligruiññaġmagu, apuya-
migni tavrani anillaiqput. Imma taaq.
Sumun avuňa qiñigviksraitchuq. Agniq.
Maŋaġruaqtun. Uvlulailaaq. Avyuq kiimma,
uiñġum iluani. Uiñġum kiisamma ilua unna
maŋagniragiġigaat, uv lulaiññiraġigaat uisau-
runi.

Tavra qanuqsausiiitkaluaqamiñ, siqusaq-
silgiññamiñ, unnualgiñmagu, tatqagma
unnuaqpallilgiñmagu, taaqsiiññalgiñmagu,
gauļauraġgaluaqami, avuňa qiñignaqsiga-
luaqani, taaqsiiññalgiñmagu, siqusaqsi-
kamiñ qanuq isumaaluliqhutinj natchiutaiq-

hutin̄ imma nujummivluni natchiutaat,
niçivlugu tainna. Ukiupak kiitavra
niqigigaat tainna uqsruanunaglaan.
Naniqsunçitchutkiimma. Suniağutikkii
naniqsuñiançitchut.

Tavra siqusalgiññamin̄ aŋayuklıquna
isumaaluliqsuq. Nukatchiaminiñik isumaa-
luutinikhuni. Isumaalukkaluaqami, taam-
nagguuq tugliñi aanguaqaqtuaq ilisimagaa,
aasii taapkuak nukatchiagni aqulliik nalu-
gaik. Aanguagitchut iluqatin̄. Tugliñi
taamna uqallautigaa siqusaqamin̄, uvva-
lugguuqunauna uvva sumik uumiña aangur-
riŋanjuñiqpaun̄ aapanjan? Aapiyani
uqallautigaa, "Aapaalukiaq unaunauvva
sumik qaitchinjuñiqpaun̄ imma sumun
atuquvlugu?"

"Yaa," yaaqtigtugguuq. Uvvaliqaagguuq

una aanguluqaqtuaq. Uvvamigguuquna suksraq
paniqtasugruk papiġuq uyamitquataummivaun?
Aggaqamiugguuq taimma paaguramin tatqagmuña
silataanun naluktiġaa!

Siqurut, piyaaqutaiqsut. Piyaaqutaiqsiq-
paalluktut, aanguagitchutkii taapkua, sumik
piksraitchut. Siñikhuni, araa, anayukliq
una qanuqimňa ilaiññaqunnii niġiugaqsiruq.
Sirgasuaqsiruq. Itiġasuaqtigaqtuq itchua-
ġuraġaluagaqtuq, taaqtuq. Tainna siñiq-
qaalgillunikiimma, siñillaqqaalgiġġi-
kiimma, siñiksraiġutirukkiimma. Alia-
suŋitkaluaġmiraqtullikiimma.

Siñaaavriqqaalgiġġiuni itchuaġuraġatalgiñman
irragmiñi samma, anuġaiñniġman surramikun-
nii. Itchuaguraġman qanuq imňa sila araa,
nakuuniqsuq! Maŋaqtuq aglaan.

Anuġaiġñiġman siquuralgitchuq,

anuġaiġñiġaaqługi nukatchiani. Kisimig-
guuq uuma itchuaqtuaqsigaa, tainnagguuq
siñiliktuuraqhuni itiqtilgiññami itchua-
ğuum. Itiġiaqtilgitchuq aapiyanat. Tav-
rakii, itchuağuum pilgiññiġmani itchuağura-
ğataqtuq. Uvlujaiññiġsuqsuli. Samnag-
guuq paaminq sivuğaani manna qatiğurağuk-
tuaq irragmiñi tautukturaaqtuq samna.
Tamarragguuq samna qatiğmatun taaġmi.
Irragmiñi tautuktuaq. Qanuq kilikkaluağ-
nagi nallaqtuq. Nukaaluuni nalaugal-
laksraağivluni itchuağialgitchuq. Ta-
marragguuq maanna tauttugigñaqsiuraağniq-
suq. Qatiğniqsuq manna paajata sivuğa-
ñani tamarra. Suna samma samna. Taav-
ruma inaat inimiktitun qatiqtuaq tainna
irragmiñigguuq tavra tautukturaağasuga-
luni irragni tilaktuğaluağmirağıgik.
Tavranja ininjaniñ, apuyyaqağvianin paanjata

sivuġaŋaniñ,

(Immakii paŋa qallinjanigaa,
uupkaaqtuam.)

Tautuktuuraaqtuq, qatiqtaamik. Taimmag-
guuq nallaqami tatqammagguuq uvluq nalu-
naiqsaqataaqsiñiqsuq, arra, niptaniqsgugguuq
sila. Suitchuq, nuvイヤauraitchuq. Uvlua-
yaqsaqataqaluagnigaagguuq tatqamma. Suna-
kiagguuq samma samna irragmiñi tautugağı-
vaŋ qatiqtaaq samma paamik sivuġaani
tavrani. Taamna aanġualik ugallautigaa,
sammagguuq piñilaq pigaa. Tautuktuuraaq-
siññagguuq samma pigaa.

Aanġualigum pimmigaa aapiyani, "Kiamili-
ami samma tautuguŋ." Taimma akaŋitchuq.
Itchuaqqaaqhuni aquvinnasuaqtigtuq. Tat-
qaggagguukii qatiqtaaq itkaluaġniqsuq.
"Kiami anisaqta." Aniaqsirut. Tavrakii,

anirut. Anikamiñ, araa, siña nakuuruq!
Siña nakuusilgiññiqsuq! Nakuusilgiññigman
tavra, tamarra naipiqtuaqsigaat. Tavra
tavrañja apuyyaqaǵvianiñ puktaamiñ,
puktaaǵuǵniqsurguuq ukua! Puktaaǵguuquna
mikliñiqami inaat. Puktaaq tavra sikutualuk.
Tavrañja aullaqhuni tatpamma tatpamuñjan-
mun uvlum qausaǵataǵviata isuatualiñaa-
ñagun tatpamma inniqsuq tamarra. Sivuni-
qaqhuni, amiłkuniaglaan. Iññuk saniǵaq-
žigiikkumiñaisiññaqhutik.

Taimma. Tavrani piyumisuviaqsirut ukua.
Suitchut, niqaitchut, suiñmiut. Uniu-
taqtugaluaqamikkiimma uniutaqtinj unnii
imma pigaat, nalugaat. Tavra. Uvluayaaq
qiñignaqsiiññaǵman uvluuraaǵataǵman
tatpamuña isuiññiqsuq tamanna. Uqaaq-
sirut, "Uvvauvagut apqusiguǵnaǵaatigut.
Apqutiksraptrinnik uvvauvagut tamattumiña

iłisisugnaġaatigut."

Aapiyanata pigai, "Tavrəggukkii uumag-guukiuvva aanuġluuranjanik. Aanuġluuranjata samma apqusīgai!" Uqaataviaqsirut. Apqu-siġaiguukkiisamma uuma aanuġluuranjata tamarragguuq apqusīgugnaġniġai.

Tainnaġatavikhutin aapiyanatta uqallautigai, "Maptutilaaqsaġlaguatai?" Taimmagguuq anīgaat. Unaaqpauramiñik maptutilaaġmagu, araa, maptuniqsuq! Taimma taunuja saavin-nami anayasaanitħuq. Maptuniqsuq. Utiqhuni iłamienun sivunniugaqsirut.

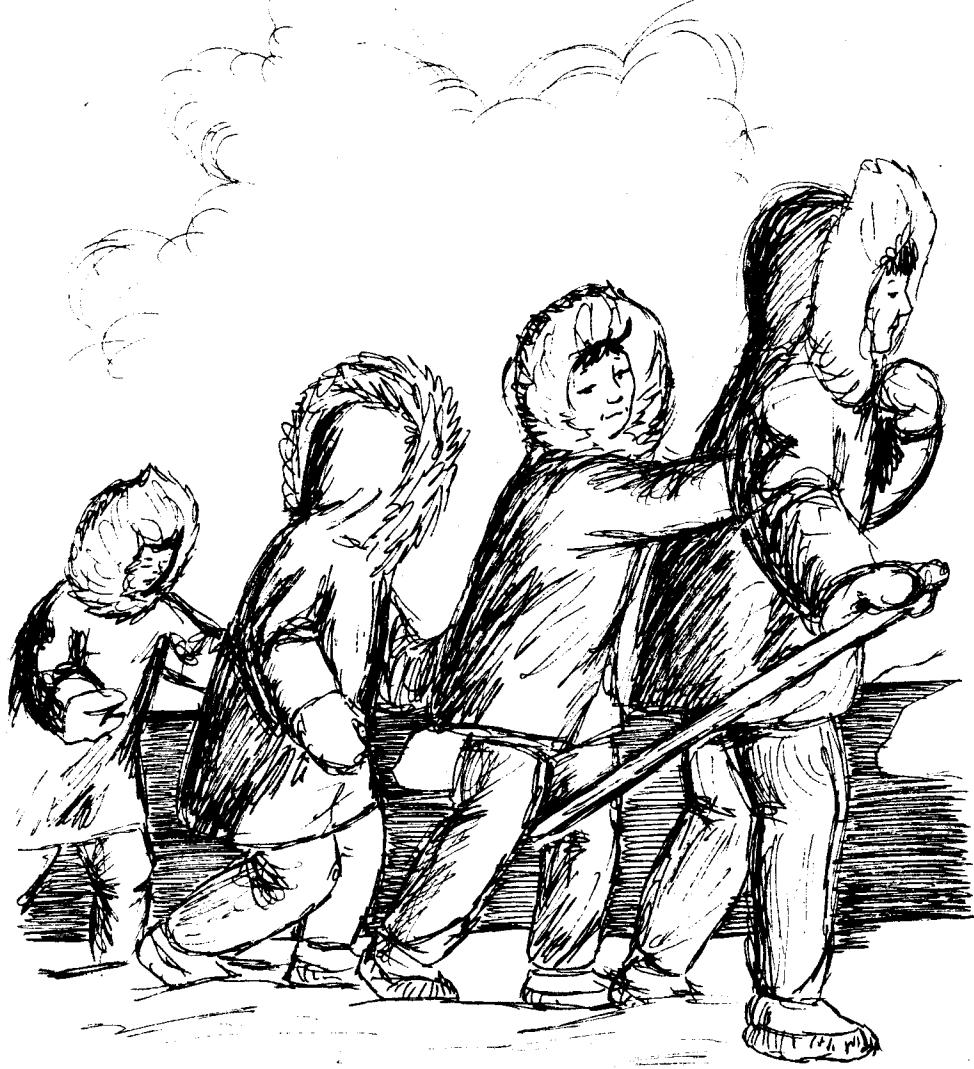
"Tavra. Apqusianigniġaatigut," aapiyanata uqautiaqsigai, "Apqusianigniġaatigut marra tamarrumiña. Tavraptauq tavrami tuqugisim-miugut. Qanuġuta piñianitħuq. Tavra tamanna isukķillakput tatpamuja. Isukķlit-

kaluagupta utigisimmiugut."

Aapiyaqtin ukajjaanitkaat, maliaqsigaat, aniqtat. Tamattumuunna aullaqumaatchiq-sut. Tavra, saavinnamin ajayukliq sivuliq-
liqutivluni, aasii tuglia tugliliutivluni. Aasiisuli tugliiisitaqhutik tainna nukaqliq aqulliqutivlugu. Aullaqsagataaqsirut taapkua nukaqit, aapiyaqmignik sivulliliq-hutik. Tavrakii, unaaqpauramignik maptutilaalaagaluaqamirruq, aullaqisaqataaqsirut.

Aullaqtut, aullaq;kamin, taimma aullaqikamin, ajayuklium sivulliuvlugit. Map-tutilaaqlugu. Nukaqliqmignik aqulliliq-hutik, aullaqtuallaksraagirut. Aullaqtuallaksraagivlutik kinjiaqamin, kinjiaqmata, suagguuqamna kinjuanni imaquanigniq-huni apqutaat. Tikillaiganiktiqniqai.

Utiġumiňaiganiktiġnigait apuyyanannun.

Taikkagguuq apuyyauraqtik qiñiġaluagaat, imaquanigniqsuq apqutaat tamanna. Uupkaa-ġarraqsianigniqsuq. Tamannaaglaan sivuni-nat tamarra uupkaaŋaiɬkuni.

Tavra, tainna pisagutianigniqaminj isagutirut.

Uvlupak, uvlaapak isagutirut. Tavragsuug ayuuqtigaluagaġigaat uupkaaqtuaq, sukat-kaqsiłgiňmiuqsuli. Tavra, nukatchiani ugallautigai, "Tavra pilguisuaġupta aŋugi-siñiġaatigut marruma uupkaaqtuam. Marra tainna itkaqsigaluaqtuq." Tavrakii, unip-tailiurallagniaquaqsigai nukaaluuni. Tavra igliħutij aq pamik pigaluaqaminj niglaqsiġaq-tut.

Taimma qitiqquyasiaqsimmiuġlu pamna tamat-tuma sivunġani tautuaqsirut. Tautuktut,

tatpamma nuillagruaqqaqhutik tammaqtigaaq-tuk iñuuraqtitaqtuk pamma. Suiitchuq, sikuqsruinmiuq. Uvvaimeña sikuqsruinmiuq tamarratualuk tamanna. Inirik taimma tautugnaiqamirruñ sikuqsruigmiuq. Tamaratualuk tamanna kisimi. Tainna aqpał-żutik sukasiinñağmipkaqļuguptauq. Ig-liqhutik, qallimmatigik suagguuq pikkuak nanuqpaak, tamanna avatqutaqļugu avanmun kiggisirağaqtuak! Tatpikka, tautuktut! Nanuutilaanjanik ilitchugivlugik. Sukan-niqsugguuq, avanmun kiggisirağaqtuk pui-rağaqmivlutiglu. Isagunnejavlutik tainna aqpałżutik tikilgiñaaqsigai sukailigaluaqtut marragguuptauq uupkaaqtuam, auktuam kinjumigni anjusiinñağmigai! Anjusiinñağmigaiptaqsuli auktuam, apqutaata. Tavrakii tikitkaluağait, arra, kiggisirağaq-tut avanmun.

Tavra qanugumiñaiññiqamin unjasiuranjaan augniqat taavamna apqunmin, anayukliq uukkaluaqsaqsiruq. Tavra anigaat. Tavrakii piyumiñaqtalaamisun anmuksaqmagnik, nutiktiqami aqpaliqsuqtuq taavuna! Kiñuqtaqtiġaak. Tavra piñasuaqtigaluaġmiq, sukasil-lukhutin maanna. Tugliasuli tainnatun, nutiktigami taikunjasuli. Nukatchaatik kisiñjuqtigai. Nukaqlium tuglia, gallimmip-kaqhutik, galliaqsimmipkaqhutik, nutiktil-gitchuq! Piñisiġruaġitkaa. Piñisiġruaġiñmagu, nukaaluktin piyumiñaqtalaanġatulli pitquaqsigaat! Sukasisugauk, taapkuak ag-laan sukasivlutik taapkua piraġaġniqniñ. Augnija taamna gallimmigaa. Avanġaqsaqtu-ġiġaksrimmigaa. "Ki! Qanuġviiganiktutin!" Nukaaluni uqallautigaa, "Kiġ! Aunuġviiga-niktutin, pisaqsallagniaġiñ, anmuksapqaqpag-nik!" Tavrakii, kiggisinjiaqsaġluqqaqtuk,

avluqsaalukkaluaqtuq, akkuagaak! Taim-
ma, avanmun nuqirrutigiliqlugu, pammaulli-
gaak. Tammaqtigmivlutiglu. Tavra nukaaluiq-
siqsut. Pinasut ukua. Alakkaa!

"Tavraliqaa nunutkaqsigaatigut tamarra
tainnatchich," aapiyanata uqallautigai.

"Tavrakii, sununaglaaqta. Piyumiñaqti-
laaqta." Tavra aapiyanata aullatisaaqsil-
gitkai. Auktuaq sukasimmivluni. Nunaqsruit-
chuq, sikuqsruitchuq, tamarratuaq apqutaat.
Sanigaqligiignaiñmiuq. Asitqunniagnaisiñ-
ñaqhuni. Sagunjaugallaaksraagivlutik
suasigguuq papkuak iñuuraattaqtuak. Tat-
pamma. Iñuuraaqtitaanilgiññiqsuk. Tatpik-
kaasii, sukasimmpkaqlugu auktuaq kinumig-
ni. Tavrakii, qanuquumaanjitchut, tamarra
unaaqaqaluagmivlutiglu qanuqsausiksraifñmiuq.
Tainna igliqhutik, suagguuq pikkuak agluq-
paak. Agluqpaagnik piragigait. Agluqpaak.

PROPERTY OF THE ALASKA NATIVE LANGUAGE CENTER
Do not remove from office.

(Agluqpaagnik uvva makimaqamali,
makimaqaptakii imma iñugiakhuta
ugallautigaatigut, aglugguuk, agluk.
Aǵviǵum agluk, agliqquk. Tavra,
avanmun kiggisiraǵaqtuak tain-
natchigńik taigaich. Agluqpaak.
Aglugnikkii marra taisuugaich agliq-
qut tamatkua. Tavra.)

Tainna tikitkait. Sukasimmivluni auktuaq.
Tavra tikiñnamisigi qanuquumaanjitchuq,
arayuklıq. Piyumińaqtilaamisun nutikiǵ-
rualgitchuq! Annaktitauraunjulgitchuq. Il-
liqsaqtuqamigik kiiqsruaqsigik ilanami-
ningiǵilugu pisallagniaǵitchiiqļuqik, taimma
tainnaǵmata tugliata avluqtilgitkaa! Pińi-
siǵrualgitkaik. Sukasilǵitchugauk. Avluq-
tuqsaqaqsilǵitchuq pińayuak. Pisaqsaǵnaiq-
tillugu kiiliqļugu tasamma. Tavragsuuq
kińuǵaqtitígruaqqayaǵaluaqtuq, kiilgitkaak.

Taimma nukaaluiqsiqsuk. Tavra, nukaaluiq-siqsiqamik qinnakpailluni aŋayuklium unaaqpaurani naluksautigaa! Nukaaluugni piq-pagikkagni tammaikamigik. Unaaqpauraiqsuq. Auktuaq sukasimmivluni. Malġunjuqtuk. Isagutiruq, isagutiruk. Isagutigaluaqtuk. Auktuaqtauq sukanmiuq. Tavragsuuq pisukataagaallakhutik sivisuqpaniñmiruami niglaqsiāqaaqtuqataaqsiruk. Tavraimña uvluq qitiqqaaniktuq. Nukaaluiqsianiktuk. Pil-ġataangiqsuq aŋayukliq tugliñi kisirjuqman.

Tainna, aqparutilgiżżugu. Aqpażżutik tainna. Imanigguuq pamna qiegħħaaqtuaq tautuaqsivaak pamna. Tatpagga, ataniqsuq. Isuqallakhuni avatigmikkun ittuaq tautukkaak. Tautukamitku tavra qaġaiqsuk, aglaan tamarra auktuaq sukasiruq. Tavrakii, aqpanniqtik iżuqqsiv-żugu aqpatkaqsiruk. Aqpażżutik tainna .

Kiisaimmagguuq pagna nunaǵuigaqsivaak.

Sivunginiǵaaak tavra. Nuna. Sumińtaimma tasamajnja. Aqpattuk. Tavra, pisukataaq-tualguiilińńaqtuk, auktuam maliklugik.

Tamarra sivugaak, apqutiqagmivlutiglu. Taina aqpałłutik, igliqhutik. Kiisaimmaagguuǵmanna ikpiǵuivaak. Ikpiǵuǵruińńaqtuq tatpagga. Sivunginiǵaat tamarra. Tavragguuq tainna aqpałłutik, auktuaq suka-liqhutiktainna aqpałłutik, auktuaq suka-siińńaǵmipkaqługu apqutiktik, qitulgialiq-suq. Maptukliińńaliqsuq. Qitulgianjitchuguaq imńńa aullaqqaaǵataǵmata. Tavragsuuq tainna pilatitaangıqsuk. Tamarragguuq ikpik tatpaga tautugmatkik, tautugmatku tatpagga nunamurguuq tamarra sivuniqaǵaluaǵniqsuq tamanna qatiqtaaq tatpamma. Tavra, augutiaqsivluggiuǵaglaan, apqutinjaktasuli. Tavra, nikasunǵiqsuk. "Tavra sivunmuk-

tuuraġniallamnuk imaallakkumnuq sunitchuq,
nukatchiagiñammiuguk," tavra uqaluqaqtuk,
"Sivunmuktuuraġniallamnuk tavra inullak-
kumnuq sunitchuq." Suginjiġigaak, nalup-
qisunġiqsuk. "Tuquniaġmiñiġsuguktauq tavra."

Tainna igliqħutik. Tapqamun tamarra tula-
nagaluażniqsuq, tautugnaqsimman. Aqpattuk
tavraukuak. Nutqanjasalguiliruk. Aġusuk-
tuq auktuaq, aġusuktuq. Tikitchukkik,
qituglisuktuq, suruq marra patchisiksraq-
turuq tamanna apqutaak. Patchisiksraq-
tusiruq. Tavra, tavra aqpamik. Tapqamun
tikiñnatilaamignik ilitchuġikamik pilga-
taangiqsuk. Augutiaqsigikkianta. Tavra,
tavra, siġġaqivlutik, tapqamun. Tutchimi-
naqtigruaġniqsuk! Tapqamun tulaktuk.
Qiviaġmatku apqutaak, naugguuġimna. Imaq-
silgiñaqmanna.

Tavra, aanguluata annautigaik. Annautigai.

Taamna aangurrulik.

Tavra, annakamik tapqami tamaani, uiññia-
ñitkikkii. Tapqaq manna, upingaaqniqaimña.
Immaimña ukiaqmi, ukiumi, uisausugauk,
uisausugaut. Upingaaqniqaa.

Tavra, tamaani pigaluaqamik, niglagataq-
matik, maggaliqigaluaqamik, taikkagguuq
ualiñaaqmikkun isuqaqniqsuq ikpik. Im-
magguuq ukua ikpium isuaniitkaluaqtut
kivanñjamiñ. Imma inirik tautuktuuraaqa-
luagaak. Kivanñjamiñguuqaglaan ikpium
isuaniittut. Uaŋŋaminjiłaaq.

Tavra, aapiyaq uqallaktuq taaqsiuravig-
tuaqqsimmata, "Uvluqauranjaan uvaguk
tammaaniktuguk, uanmun tamanna tuvraq-
lakpuk, isuklitkuptigu mayuqisimmigikpuk.

Nunakkuaġisimmiuguk." Aapiyani taimma
anŋaqtuallaksiññaġaa. Tavra, aullaqtuk
uanmun, niġiniñmiuk. Kaak qamma, aqiaġuak
suitchuq, niqaitchuq. Tainna igliqhutik.
Isukliññamitku taamna ikpik, tavragguuq
apqutaiññiqaqsuq. Apqutaiññiqaqsuq tamanna
ikpik. Isuqaġniqaqsuq tavruṇa maġġaq tamanna.
Mayuqamik, mayuqhutik uanmun aullaqiruk.
Kayumikhutik tainna. Tatpauna kilivaq-
patiguuraq. Tainna igliqhutik pilġataanjl-
lutik putukkisaġnaqsiñaiñjaan piñiaqsaq-
hutik, ayuuġniaqtuuraqsaqhutik.

Tavra igliqhutik tainna - yaa! Igluuraq
igñagguuq naniq tautuaqsigaak. Ya. Igluu-
ragguuq igñā. Uvlum tunjaani tautukkaak.
"Igluikka!" uqaataviaqsiruk. Qanuqimñā
iqsitchaksaġumaligaluaqamik, "Surugugluu-
vaguk atisiruguk, ullaqlakpuk."

"Aa," aapiyani arjigaa, "Aa." Ullakkaak.
Ullakkaak igluuraq. Igluuraq una, igalaaligaaq, pimmaa ikkalukkut. Aglaan una avatimiñi suiññiqsuq. Tavrauna igluuraq. Umialgullañiññiqsuquna iglu. Taimma tikit-kaqsiliغاak. Tikisigmataku, tavruña tiki-sigmagnik tainna ittuaqsallaktillugik suag-guuquna aniaqsiliqhuni ;ñuk samna. Yaa, anilgataqtigtuquna niviaqsiaq. Niviaqsiaq una. Aniligaluaqami niviaqsiaq, isiqtiqtuq. Isiqtiqaluaqami akuni inqisiqtuq.

"Isigitchigguuq." Yaa, tukkugiaqsisugaugukuak. Nukatpiagummisugauk. "Isigitchigguuq," niviaqsiam isiqugik. Niviaqsiaquna. Nutaqauraq.

Isiqtuk. Isigmagnik, isiqamik, tautuk-kaak. Suagguuquna ataataruuraq. Igli-

situuraġniqhuni. Tatpika iglisiqauraġ-niqsuq, siñigviqauraġniqsuq. Ataataruu-raquna. Ataatalugiignun ukuak iññitchuk. Ağnaq tavra tutaalugiñigaa, niviaqsiaq, niviaqsigauraq. Ataatalugiigñun ukuak iññitchuk.

(Tavra, ataatalugiigñik unipkaanik tusaasuktuaq taavrumiña unipkaagutigiga Anaġi. Yaikav (Jacob) Anaġi. Taimña. Iqilasuum uiñitqiutaa, Añasaum aapaksraja.)

Tavra, ataatalugiigñun iññitchuk. "Iiii," isigmagnik, tavra pitqusigigaak taamna uqaluk, "Iiiii, iññuk imani isiqpaatiguk. Iglaaligniqpuguk imani. Iiii, iglaaliñaa-nitchuquk, iqlaaliqqammiñaanitchuquk, tavra iglaalilgitchuguk. Qaqaliukuak taimma iñuusaġniqpak."

Tavra, ataatalugiik ukauk, iglaaliqqam-miñaiññivlutik uqaaqsisugauq ataataruu-raq, tatpikka siñigviuramiñi. Sumig-guuqukuua uvani iglum iluani suksramik tautugnaiññiqsuq, aglaanguuq tavra salu-magaluaǵniqsuquna una iglu, manna natqa. Tainna tamaani qiniǵayukhuni aŋayuklıǵlı.

Tavra, aŋayuklıq qiniǵaagaqsiruǵlı ta-maunja. Aŋayuqaksrauraq saaɬugu piruaq. Aasii akilliliutivlugu taamna nukaaluni. Tunutilıǵugu taavrumuŋa aŋayuqaksrauramun. Tatpikkagguuq tautukkaa uluqpak. Tatpika akkisivalliani inniqsuq taavruma aŋayu-qaksrauram. Ulu pigńa atuǵaluamiinjiñ-ñiqsuq pikka. Aŋiniqsuq aglaan tautuk-kaa. Tavra tautukamiuŋ nivinjaruaq pigńa ulu, qiniqtuaǵuraagaqsigaa. Qiniqtuaq-saqtillugu ataataruuraq uqallaktuq,

"Iiii, iglaavuk sapkua, tutaaluun, kaagug-naqtuk sapkuak samma."

Kaaktugguukkiuvva, anayukļiq uqallaktuq.

Sumiñ pimmagaagnik apiqsruqtaniiñmigaik.

Tavra iglaaligñivluniaglaan upittuq.

Arauna tutaalua aǵnaq taamna aǵnaǵig-niqliq. Nutaǵauniqliq. "Ikka, tutaaluun, niǵińiuraǵumaukukuak niqiksraqsrukkik.

Niǵilik ukuak, iglaatchiat makua niǵiraqtut, niǵilik." Niqiksraqsruqummagik taamma unjigauramiñ taavaŋja, nannim unjataaniñ taaganja uilgasuk taamna niviaqsiaq tutaalua ataataruuram pakauraviaqsiruq. Suaguuquna pugguttamik, tainna puggutauraq, anjillanilaq, imaqaaqsiliqhuni. Saanjagnun ililiǵai, unisiǵmivlugilu taikka, tavraguuq tamaanitchianilu ualińaaŋjani ataatami

tuŋiutiqaŋniqsuq taamna niviaqsiaq. Tavrūnjaasii tuŋiutimiňun taimma tavruŋaq-tiqhuni. Tavra niqiksriňmatik qiníqtua-ǵaqṣiliǵaik anayuklium. Taavruma nukaq-lium qiviaqqaqtikkani qiviaqtigalua-qamigit aapiyani qiviaqtigaa. Qiviaqtig-mani iłimatchaktiqtuq anayukliq taamna. Qiviaqtigmani qifniaqṣiliǵait iyimiksig-mani niqinun, niqiksrautimignun, qiviagai. Suagguugmakua iňuich avatinjich! Isi-gaillu makua argaillu iňuum avatinji. Ni-qiksraŋik ukuak. Alakkaa! Kaagmisu-gauguk, tavra isumaliqtuq. Anayukliq tigusiqqaqataqtigtuq. Tigusikami taimma tatpigňa qiníqługu ataataruuraq. Avik-silǵataqtigami niqimik kiisinnujaqhuni manumiňun kiamitiǵaa. Tamuaqsiруq. Taimmali nukaaluni iłimikługu, "Tainnali." Manumifňuntauq niǵiaqsiруq. Niǵigaluqaqtik

tamuŋŋuaqhutik isagutiruk. Kiisaimmaa ukua
nuŋulǵataqtipaik.

Nuŋulǵataqtigmatkik, nuŋulǵataqtiqamitkik
anjayuklıq uqallaktuq, "Nuŋutiġivuk ukuak."

Tavra. "Paniŋ," ataataruraq uqallalgit-
chuq, "Ki, paniŋ, puggutanak kanna piığun."

(Uvvagguuq una, uvvaliqauna, anayuklıq taamna qaŋiiñigigauvva.

Utiqtuallagniaġiga. Taimani unuŋsaqsimmata, saavitchaaqsimmata,
aapaŋan niaquusiġaa suŋauranik iğni
anjayuklıq, niaquunmiñik atipkaġaa.

Uvva taavrumiňa qaŋiiñiqli. Aasii
tavra kavyanniugluqtuqunnii sumi
atuquŋitkai. Nukaaluanik piriksra-
qaġnivlugu. Uvva taavrumiňa, itqanit-

kaluaġniġiga taamna aullaġniił-
ġataġman. Aullaqsaġmataptauq
kisianik, niaquusisañagguuq nia-
quunmiñik. Tavra kisianik imma
suna pikpan atuġumiñaqpagit ilaa-
ni atuquvluġich. Taavrumiñauvva
qaanjiigaluaġniqsuña.)

Tavraasii, niġiñaiġmagnik, ataataruuraq
uqallaktuq tatpigħna iglaigiliġmiittuaq,
"Paniin, iglaavuk uvvakuak uiñaġaqpalliġ-
niqṣuk. Uvva uiñaġaqtuatun qiññaqaq-
suk. Siquniuraġuptauvva siquniaġupta.
Samma nalliqsik aنجayukliuva? Tasamma
aنجayukliuruam nallivsik paniga taikka
siňiqatigisigaa, tavra nuliaġisigaa."
Tavra niżausaqtuq una, "Paniga taikka
tuvaqasiutiġisigaa nallivsik tasamma
aنجayukliuniġumi, aنجayukliuruam." Tavrakii,

tuvaqaqasigumaagaqsiruq anayukliq, niviaq-siamun taavrumuña.

Tavra. Itchuqtaaqaqsiruk nukağıik.

Immagguuq akkumi tatkiani aniiqamik tikit-qaaqamik tautukkanjiik attaurat. Attaura-nik. Tainna naavsigaluağvigiruuraun-jakaluağniqsut, aglaanguuq suaqluiyağviuniqsut. Attautchimi ittut. Tavra naaptağ-viuvlugu quliağaa ataataruuram. Tatqag-magguuq maqquviksraja ittuq naaptağvigmi. Tavrakii, aniruk. Malinjitskaik animmagnik. Tavra attaurat avałlugik saniqaqligiik-sillakhutik quigaqsiruk. Quillağmik taimma tavsiiqhutik taapkua niqitik katallaavlugit saugaik. Saullaagaik tavruña taapkunuña naaptağvigruururanun saul-lakkaik niqigikkatiik katallaavlugich tavsiiqhutik.

Tavra nukatchia uqallautigaa, "Siqulig-niġuviñ aksipqauraġupkiñ pikiaqsaġnia-ġisirutin piyumiňaqtilaaqtun annaksallag-niagiġisirutin. Nakutchagaluağniagiġigaliuv-va pisaugaluaġluñaunnii iłiviñ annaksallagniagiġisirutin." Nukaaluni uqautiaqsigaa, "Uvvauvanyaiksriutisugnaġaana ataataruūram panigmiñun. Tuvaaqatigitqugauvva panni. Aaqatikiñ, piyumiňaiġlūgik tiguli-ġumiňaġutin sumik unitchiyumiňaġutin akitchiġutin siqugisirutin. Uvanaptauglit-tavra annuġaatka atautchimuglugit inillagnaġitka. Suna pisaġluqqaqtaq akunilit-chiaġiňianjitchutin, anisaqtinqsaġniaġisirutin."

Tavra. Sivunniuqtuk. Isiqtuk. Isiġmag-nik tavra taamna niviaqsiaq tuttaaganig-niġsuq. Nuliaksrautaa aŋayukķium. Nulia-qugaakii taavrūma ataataruūram. Isiġmag-

nik, "Taikka," uqallautigaa ataataruoram, "Taikka paniga. Anjayukłiuruam tasamma anjayukłiuniğumi, nalliqsik tasamma anjayukłiuniğumi, nalaqasiğliuŋ, nuliağıluŋ. Iñuu-niağisirutik. Tuvaaqatigiiksillutik. Aasii sivungiukkalukkut. Sumik tupinnatai-ğutik siñiktuağitchik." Ataataruoram uqautigaa. Tavrakii. Niviaqsiaq una annuğai-yağniğmanlı annuğaiyaqtuq.

Tavra. Qamitqaaqługu naniq, supiqqaaqługu naniq, taavruma anjayukłium, tuttaaqtuq. Tuttaaqami tavra tuvaaqatigiik ukuak, tuvaaqsiqsuq una anjayukłiq. Nakuaqqutiaq-siruk, aġnağlu. Aġnaq uumatavra siññiğ-niagaqsigaa. Tavra nallaaniktughutik, nallaqamik tasamma nukaalua siñaaqsruksaaniktiqtuq. Siñaaqsruksaaniktiqtuq. Tavrakii. Ilinjik siqunitkaqsiruk. Aġnamuttauğliuv-

vauna tuttaaqpaallukhuni anjayuklıq. Annuğai-
yaqhuni tuttaaqhuni tavra siñiksramik
ayuaqsimmiuq. Tavra, tainna siñikkaluuaqa-
mik unnuapak. Siñikhutik. Siñiktillugik
ilatik inaanik simmausiisaǵataǵaluaǵaǵigaa
~~ayayuklıum~~, inańiqsinniańitchuq, pitchai-
liaqsisugauq. Inini kisian, sigñaǵiaqsigaa!
Sumigmarrumiňa timimiňik sigñaǵkuttaítka-
luaqtuq, tavra inini kisian uuma piaqsigaa.
Tavra arauraqluqu pisaǵaluaǵaǵigaa, naámi.
Tavra payarınitkaqsiguma inaanik unnuapak.
Tavra inaa kisińjuqamiuń.

Tavra. Niaquutiqaqtuagguuq anjayuqaksrau-
ram tautukkaakii taamna anjayuklıq. Tau-
tuńagaa. Kiisaimmaa taimma aǵnaq taamna
niviaqsiaq uqallautivaa, "Uvva inin tauq-
siǵlaguuna marra ukuniňa niaquǵutimnik."
Aa, suagguuq una aniqhuni. Aniqtiǵugauq.

"Aa," aŋaŋaatavikhutik, aŋŋaġatavikhuni, inaŋiqsittuq. Niaquġutini iɬuaġmiñiġ-hutiñlu iɬuaqsruqķugit panianun taavrū-muna uilgasugmun niaquġutaiqsuq aŋayukķiġ, tavra nuupqaqamik, nuupqaqami tinulaaka-taaqsigaa patiktisimanjaġħialaaqsiruq katchimiñ, aġnamun taavrūmuňa kisianik patiktisimaniaqhuni aŋayukķiġ. Kisi-saimmaagguuquna taamna niviaqsiaq uiñā-ġaliaqsivuq! Tavra siññiġħiagaqsigaa. Kisaimmaagguuquna siquvuq! Taamna niviaq-siaq. Nuliaŋa. Nuliaġaakiuvva. Iɬuaq-sruqķugu niaquġutaagun savakkaluagaġaa aki-siñiġik simmausiiraġlugu, siñiktuq. Tavrūna tupaliqsrullaiqtuq, kiisaimmauna qam-ŋuiiliqpuq. Tavra qamŋuiiliġman, itiqtin-ġisanikataqamiuŋ, taavrūma aŋayukķium itiqtinġisanigataqamiuŋ uilgasuunni taam-na, siñaaqsruaqsiruġli. Sammayamna

nukaalua siñaaqsruqtuaq. Siñaaqsruktil-lugu, siñaaqsruktuaq suksraaġiurallakti-lugu, qagmagguukkii uvluq piyaqsayyaqsiaq-simmiuġlu, pania una tavra paniapayuk piyukkaa, tamarra niaquġutinjienjullu aağluqtitaaqamiun, nivġallaqtinnamiun aŋayuklium taavrūma taamna piyukkaa nia-quġutilik, aŋayuqaksrauram tutaalua, aġnaq.

Tainna siñiktillugik, imanigguuq pamna ataataruuraq, pamna siñiktuatun inġiqpuq. Aatai! Ataataruuraq itiqpalliqsuq. Siñaaqsruġniġak suanasilaaqtuq. Taamna pania qamnūtittuq. Aŋalatkaluaġaa, ulukkaluaġaa pamna siñiktuagħunġiġman, taaq imma sukpal-laiqsuq, susallaiqsuq. Tavra taapkua annuġaani taavrūma aŋayuklium sumik piñai-lutaiġai, qipitatkii samma, siquaqsikami qipitani.

Tavra piyukkaluaqamiuŋ, imani pamna ipik-saivaluktaaqsivuq. Ipiksairuq. Ipiksaivluni, uluuraqpani pamma ipiksauraaq-palligaa. Ipiksauraaqługu, tatpama ipik-saqpalligaa, uluuraqpani imanigguuq tat-pamma ipiksaqsimmagu tavrani, ipiksaun-miñik piraǵauraaqpalligmagu pamma sukpa-luktaqsailigaluaqtuq, tusagnaqtuq, ataa-taruuraq, uluqpaliqvalliqsuq pamma.

Nukatchiani saqiraaǵataqtigmani aapiyaǵmi siñinjiññiqsuq. Itqumavaluktaǵniqsuq.

Imma, iluqatik iłitchuǵigaak.

Tavra, tigulgataǵai nimiǵutaatigun annugaani. Atqaqsaǵataaqsiruq, iłuqaqsruaq-tuq, nivǵallaǵuni. Anjayuklıq maniruq, taamna pania nivǵalammiruaq, analažlugu, analažlugu, niaqqiqsraqługu. Tainna piv-lugu, analažlugu, kiisaimmaagguuq taima atqaǵataqpuq. Atqaǵataqami taamma, suag-

guuq samna tavruŋa siñigvigmik, akisi-
ŋikta saniŋaanun nutqaǵataqpalliqhuni
samna. Ataataruraq nutqaǵatauraqtuq
taaǵmi. Nutqaǵatauraqami, saptaaqsiруq.
Saptaaqsiруqsamnaa! Suagguuq sapkua argait
qauŋjanun patiktilǵataqhutik. Tainna aksip-
qayuaǵuraaqhuni. Suagguuq samna uqallaga-
taǵmivluni, "Paniga tavra." Isivrukpak-
huni, "Paniga tavra." Taammagguuq taamna
paniñi niaquǵutiligaaq pikamiŋ, "Uvva
anayuklıq." Argaqnigguuq ilaanun patigata-
ǵaǵigaik. Uvva panigaágaa. Nalupqisun-
ǵiqsiqtuq. Uliptaaqiruq tavra, isumamiñi
anayuklıum utiǵasugalugu kinnaksaqtualigaa
anayuklıum. Uuliksiruq unnii. Imanigguuq
taamma paniga tavraaqqaalgiłluni anayuklıq
taamma uvva anayuklıiǵatalgitmani, nipai-
saallakkaluaqami, tavraŋŋatchiaq misamatit-
puq!!

Misamatitchaǵluqqaaqtugguuq aulayyakhunilu
aŋayuklıq pikiaqsaqtıqtuaq nukatchia aŋu-
ŋisiqaa! Pikiaqtıqtuq, taapkua annuǵaani
tigumiaqtıqługich, pikiaqtıqtuq! Pikiaq-
tiqtuk! Taamma, paniiqsitígaak. Aq-
paqsruqtuaqsiruk taikuŋasugruuraq, nauŋ
annuǵaaq aŋayuklıum. Nukatchiagguuq taim-
ma iñuuganiktıqniǵman qalliliqsiññaqługu
nutqaqtıqami, annuǵaaqtuqtuaqsiruq. An-
nuǵaaqtuqsaǵniaqtillugu suagguuqamna,
"Yai-ai! Panigatai. Yai-ai! Panigatai."
Siaqqaalaqsiruq taamma igluurami. "Yai-
ai! Panigatai," taamma.

Annuǵaaqtuqtuanikami, taavruma aŋayuklıum,
utaqqimmiipkaqłuni nukaalugmiňun, siaq-
qaulaniňa piłlautangíaqsimman amna, aul-
laqtıqtuk. Taammagguuq nipaa, "Yai-ai!
Panigatai. Yai-ai! Panigatai. Paniiq-
siqsiǵugaunja." Taamma. Sunauvva taamma

panni niaquigñigaa, aŋayukłiq pisaqsağ-niaqługu. Niaquġunmiñik annautiqaqtuq aŋayukłiq.

Tavra, susausiiqsuk. Aanġuaġiġmiuk, aanġuanja taimña tammanjammiuq taavrūma nukaqłium. Aasiasii ilaaptauġli niaqu-ġutini aapami tammaqtinmigai.

Tavraukauk, aullaqtuk. Taima tusaqnaiġman, sumik uliñisanikamik, pisukataqtuaqsağataaqsiruk uanmun. Kaaqamma, niġiñaiñmiuk. Tainna, igliqħutik, tainna uvluq qitiq-quġni ja aksraksaajasiaqsimmiuġlu igliq-hutik taimma uunnaġuutiraġaliqħugik, uiñaqayaajaliġaqħutik tainna, sanipaktu-ġayaagħaliqħutik, siñiñailak, tainna pisuka-taqnialgħillutik, uiñġaq atuqługu, nall-aġugmiñatigħlu uvluqanġxa.

Igлиq hutik taimma, putukkitqayalgiññami
anayukliq, siñikhuni pisukatallağmi, tu-
paktiqhuni, qiniqtuaqsiruq tamaunjanmun.
Aa! Suagguuq pigña igalaaq. Manigauraq
pigña igalaaqaqniqsuq. Tai nukatchiam
piliğaa (uvvali itquamavaluktañiñmiñiqliq),
unñasianiktigñnikkaqtiiik, "Ya! Pikka iga-
laaq! Ullaglakpuk pigña! Pianiktuguk uvaguk."

"Aa," aapiyani anjilgitkaa. Ullaaqsigaak,
ullakkaak. Ullaklugu, paaguraquna. Paa
una aniqpallañiññiqliq. Aatai! Paa,
mikiniqliq! Qanugutik ivigisivak? Paak-
kaluaq una, uvvauna igaliqaqmiñiqliq, iglu-
sugrukkaluaq uvva. Alakkaa! Tavrani
itchaqtillugik, ya! Alaqsumi nipuñaaq-
tiqñigaak una aaquaksrauraq anianiktig-
niqliq! Aaquaksraluuraq. Ya! "Ki! Qail-

iğruağniqsutik tavra. Ii-iii! Quviqtit-qayağniqsuňa tavra qailiğruağniqsutik. Iňuuliğrualgiňňiqsutik."

"Ii," aňňaǵaa aňayuklıum.

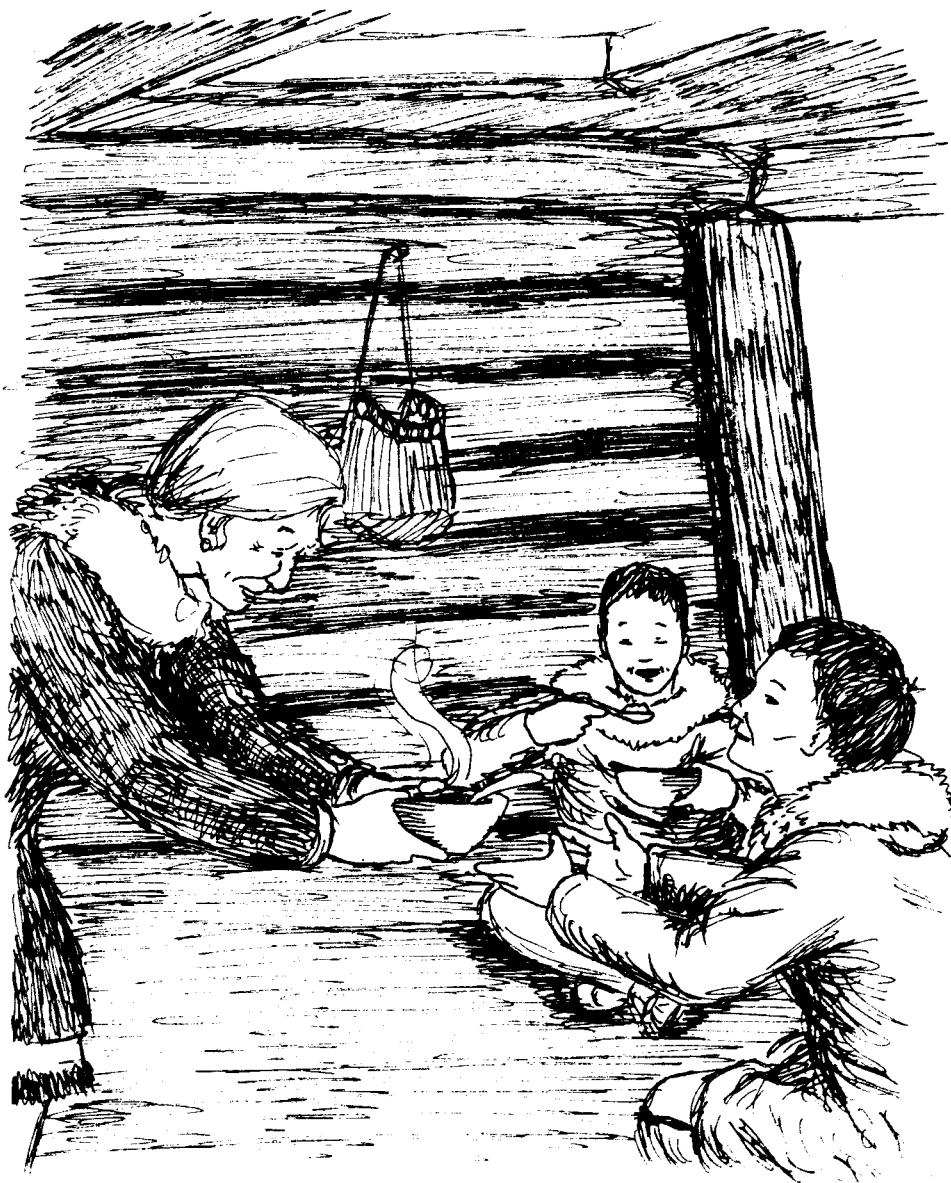
"Uiňaǵaǵniqsutik uvva, siňiktuallagiağit-chik qamuňa uvaňa igluuramnun," aaquak-srauraq aasiuna. "Ki, kinjuppiǵlusik isiǵitchik." Ya! Sivunmun isiquňitkaqsigik; kinjunmun. Isigatik isiqqaǵluginguq uvva isiǵlik, "Kinjuppiǵlutik isiǵitchik," tainnaqami. Isigatik utinmun, kinjuppiaq-tuǵutik qamuňa isiǵitchik, paakun tavruuna." Taimma aňayuklıq sivulliulgitchuq. Kinjuppiaqtuqhuni isiqtuq. Kinjuppiaqtuqhutik isiqttut, qinjuppiaqhutik. Tainna isiqttut. Yai! Isiqsaǵniaqhutiglu, araa, tivraqikkalukkut imňa iglu! Aarigaraa!

Nauriaqsugniraaq! Tivragigñiqsuq una
iglu. Uvvauna aaquaksraluuraq kisimgiul-
giññiqsuq.

"Ki. Kaaktutik, ilisimagiptik, kaak-
tutik." Ilisimaniçik uuma! "Kaaktu-
tik uvva, kaagniqsutik." Immakii qin-
ñanjanñiñluunniqanuq, uvva ilisiman-
ñuağugnağik. "Kaagniqsutik tavra. Qin-
ñavsigñi uvva kaagniqsutik. Ki. Niği-
ñiurağumautik, niqiksraqsruğniağıptik."

Niqiksraqsruğik. Araa, suagguuq makua
pukuat! Tamarra, niqit! Qanusiusukami,
masuusukami, sunaliqaa niqi. Aarigaa!
Niğiaqsiruk, isigagruguñitchut, argau-
ñitchut, iñuum argaqiñitkai! Niqaik
imma ataatalugiik argaglualignik, uił-
gasuum taamavruma. Taavruruña tavra

isiġniqsuk niqautigiksuamun. Niġiaqsiga-luaqtuk, niqinmakua qanuqilisunjiġitkaqsisu-gaut! Tamarra niġigaluaġai nuġusunjiġitchut! Kiisaimmaagguuq ukuak aqiattuqpuk. Tavra, niġigaluaġmagnik niġinjaiqsinmigik.

Tavra, niġinjaiġmagnik, taavrūma aanaruuram, niġinjaiġataġmagnik, tuŋuittaġiksivlūgik siñiktuaqtitchaqsaġumaaqsiġaik. Tukkuġik-suk ukuak! Piyaaqunmik sumik itqaanjitchuq.

Tavra, aanaruuram uqallautisaġataaqsigik nallaqsaġataaqsimmagnik. "Uvva quliaq-tuaġutiniaġiptik," uqallautilġataqlügik, "Uqautisallagniġiptik. Uvva iliġtik iñ-nuk nukaaluuqaqtuatiik. Nukaaluutik taim-ma piyaaqutinġa, akiqaġulgillutik, tainna iñuulusi iluqasi aitqugaluagaġivsi, iñuulusi iluqasi piyumiñaġaluagaġmiruasii, akiqaġu-piaġatalgitchuk taapkuak uvana piyaaqutika.

Uvanyauvva annaktitkiptik, annaktitkivsi.

Qanugumiñaigaluañaasi, tavra, qanugumiñai-
galuaqtutik, qanugumiñaigaluaqtusi. Nag-
ligivlusi tavra uvanya annaktitkiptik.

Tavra taapkua, taikkuak ataataruurağıik,
ataataruurağıik taikkuak taikka iñuqağnai-
łak. Iñugnik niqillak, qanapak! Iñug-
nik tainna piyaqquqtitchiugaqtuak. Tavra
takanani tasamani inivsiññi tuquguuptik
tulautillakkayalgitkaatik, aasi taima niqik-
sraqtaağılutik. Iluqasikiimma piña-
yalgitkaasi, iñuulugik taapkua nukatchaa-
tiglu iluqaisa piñayalgitkai!" Tavragguuq
qanuglugik akiiliyumiñaillugik, qanuq
akiqağukhutik taapkuak, ilaa taavruma
aanaruuram piyaaqutinjik, "Piyaaqutika
taimma uvanya ikayuqtikali, akiqağupia-
ğatalgillutik tavra nukaaluiqsitkiptitkin.
Nukaaluutik taimma akigigaik taipkuak.

Aasii iliaptignun pigiliutipkaqhutik. Iliptik taima piksratik taipkua tautukkatiik nanuqpaaglu agluqpaaglu. Tavra iliaptik pisik, atakkiataq uvva sumik pisautiksraiqsutik." Ilisimaniġik uuma. "Sumik annaksautiksraiqsutik, tavra iliaptik pisik, piksratik taimma itqagiyumiñauraġniaġ-niġuptitkik. Piiguġmiguptitkik taima pigiyumiñaiñmigitik." Tavrauma aanaruuram, aaquluuram uqautigik.

"Ki, tavra annaktutik, iliaptik annaktuutik uvanya annaktitkiptik. Allam annaktingit-kaatik tavra uvanya annaktitkiptik taavrumanna. Aasii samma itiġmiguptik uqautiniaġmigiptik."

Nukaġiik anjaqtuk, aapiyanata anjaġaa, tavra iłitchuġiruq. Nukaalutik unnii,

tulakkumiñaġniqamik akiuniġmagnik sugin-
ġiġmigai. Tavra quyanitkaluaġmiuq.

Tavra, tainnaanigniqamik, siquruk. Siñik-
tuk. Uvlaami itiqami aanaruuranjaka
niġiċċaqqaġlūgik siñivsaquaqsilġitkaik,
aninialaiż-żugguuq aglaan. Aniyumalutik
ukuak piñiñmiruak, tukkuġikamik. Itqut-
chilġitchuk, niġilġitchuk, pukuat allau-
sukamik. Niqi. Kayumiġuraġniallaġmik,
niqimik nakuuqsraturaġniallaġmik, aqiaġu-
ġik silivittaqtuk.

Tavra. Niġiruk, niġigaluaqamik, siquvsaa-
qummatik, taimma aanaruuraqtik sutilaanja
nalugaak, imma kukiġugniaġniruq. Siqul-
giññamik, siñilgiññiċċuk. Siñikhutik,
itiqtilgitkik. Nullautchiġiċċisaġġutigguuq
ukuak pilik. Itiqtinmatik akanjilġitchuk,
qaummaaġik! Tavrāggħuq una siksregnik

atigiqaġniqsuq. Siksrigaaġniqsuq.

Tavra. Allausukamini pukuat, qanusiusukamik, niqit iłanjanin. Niġigait. Tavra, niġianigataġmagnik, uqallautigik, "Tavra uvlaakun itiġuptik, maaniinniañitchutik maaniiqpakkumiñaiñmiutik uvva, aullaqtusrauniaġmiutik tavrañna." Taimma. "Uvvaag-laan uqautiniaġiptik niisimaugaġutik ittuk-srauniaqtutik. Tavra taimani aullaġata-ġavsi, anjuniaqsaġataqavsi piyumikkiutiani-ñalgiłlıusi pigaasi taavrura ataataruoram. Tavrali tainna piyaqquqtitchiugaqhuni anjuniaqtuaguvluni. Aasiuvvali uvana suu-ñitkaluaqtuanja, suitkaluaqtuanja, tavra aglaalli taapkuak uvana atangivluna, iñu-givluna, nanuqpaaglu agluqpaaglu, annakkumiñaġaluaqtuasii iluqasi, akiqaġupia-ġatalgitchuk! Akiunnatik piyumiñaiłlıutik.

Suuramik unnii tavra taamna iniri apuyaq
yaqaqviksi nujutchaqataqaluakkaat taap-
kua taavruma ataataruoram, ataatalugiik
taapkuak tutaalugiik nujutitchaqataqalual-
gisarajak inirik. Taapkuak piyaaqutigma
uvana nujununjaqsitanjak kavyagiliqlutik
uvana, kavyatchakluja, nagligivlusi, ki-
siptik unnii anayuqaavsigñun utilanasuga-
lutik pigaluaqtuanja, sugisivisigik taim-
ma anayuqaatik, arugisivitkiik naaggaqaa
kinjugaqisivitkiik? Ammuuktuaqtutik, aglaan
uvva iñuanmun aullaqinagaluaqtutik, tiki-
tiktuaqik. Tavraasii, samma, uvlaakun aul-
laguptik, ayuuqniaritchutik uvamniñ. Tas-
amma kasuqnalgiñmigiktiksuli ataataruuraq.
Tainnasuli igluuraqaqtuq, aglaan ilaitchuq,
kisimi ittuq. Kisimgiuqaluaqtuq sapiqnaq-
tuq aglaan, sapiqnaqtuq piyaaqtauukkaq-
huni. Naqagukkisigaluaqututik naqagumiñaiñ-
migiksiksuli. Aasiami uuktuqnaqtuq. Tavra

itiguptik tasamma ullagniaġiktik, tikiñ-
ñiaġiktik. Nañaġumiñaitkiktik aglaan,
utiġumiñaitchutikkii. Tavra, ataataruu-
ramuttauq taamavrumuna utiġumiñaiñmiutik."

Tavra. Siqukamiñ itiqaġsaġaik, "Ki. Uvluq-
titkaqsirutik. Itiġnaqsigaatik. Aul-
laġnaqsigaatik, maaniitpaitkaqsirutik."

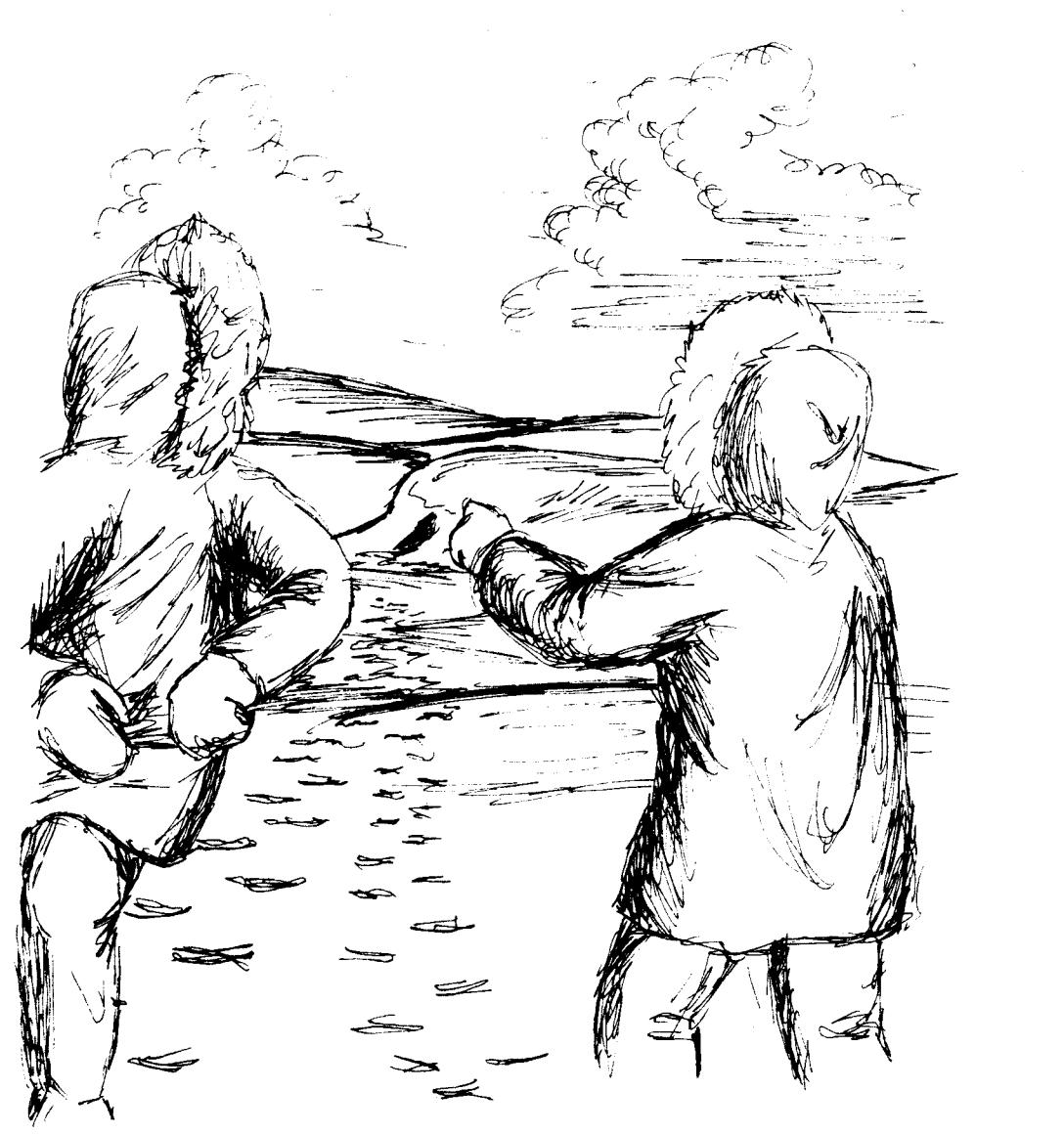
Tavra, itqutchiqsitskik. Taqurriñgiñmigik,
itqutchiqsuk ilanjaniñ. Pukanik.

"Tavra. Uqautisuiġiptik, aglaan tavra,"
uqautiaqsigik, "Iqsiñaqtuavsum, taamav-
rumakii ataataruuram piyaaqunmiñik piyuaq-
saqpatik taapkuak nanuqpaak sivulliulugik
itqaqqaaqsaġaluagħisigitik, nallivsik it-
qaġumiñaġumi taigaluagħisigik iłlaiññaq
unnii, 'Naunjiipkuak nanuqpaak?' Tavra
uqalukrsaqtik, 'Naunjiipkuak nanuqpaak?'

Taamna itqaqsallagniağısigigrik. Aasii
suli taamna pillugmikpan, piiğmikpan,
allamik pisalgiñmikpatiksuli, iqsitchal-
giñmiguptik qanuqsausiigaqsilgiñmiguptik,
itqağısilgiñmigitik taapkuak agluqpaak.
Tainnasuli, 'Nauŋipkuak agluqpaak?' Taap-
kuaksuli, tainna ququulagisigaluagaşılı-
gitchutik taimuñağruiññaq. Akiqaaninjaruk,
tusaanjilgatağasigaatik. Ki," uqautiani-
kamigik kiigik, "Ki, annisitchik. Aasii
anianikkuptik taikunjaqtaallagutik kinjiağu-
mautik."

Aniruk, qavsuağrugnik avluqtuallakhutik,
kinjiaqtuk. Kinjiağmagnik, yai. Suagguuq
ukua sisiqutat. Siksrigmun tavra iñ-
ñiññiqsuk!

Aullaqtuk. Aullaqamik tavra igluuramik

tautuktuk, taikka, uŋasiniññiqsuq. Na-
ŋaqsagaluaǵaǵigaak, sivunǵak avigaqtuq.
Nuna avigaqtuq. Suitchuq, tautugnaǵvik-
sraitchuq tasamuňa. Tavra tuŋaanun aul-
laǵmagnik umigaqtuq. Tavra pisaaǵinŋjauq-
hutik naŋaqsagaluaǵaqtuk, nuna avigaqtuq.
Tainna avikhuni, patiktinman kiisaimmaa
taiimma piŋasuiqsaǵaluaqamik, naŋaǵumiñaiñ-
mikamitku ullaktuaǵniagaksivaak.

Tavra tikitchuk. Tikiñmagnik, ya! Anayu-
qaksrauraquna. Anillaniqsuq. "Ki! Iglaat-
chiak sapkuak isiǵlik." Isiqtuk. Taiimma
tavrunga iniksritkik, paaguraǵmi iqińanun.
Tuqǵugauraqaǵniqsgugguuq una imani. Tuq-
ǵugauraqaǵniqsuq, qanitchauraqaǵniqsuq.
"Ki! Aqvittitchik. Iglaatchiak sapkuak
niǵinayaqtuk."

Taimma. Niqiksraqsruġik. Niqiksraqsruġ-matik suagguuq aasii makua iñuich avati-ñich. Tainnatun aasiasi aŋayukłiumguuq qanuqimña kiiñaya iłuiliqsiqami, "In-natchinik uvaguk niġilaitchuguk." Aqiliġai taavuna.

Aqiliġmagit ataataruuraq uqallaktiqtuq, "Ya. Imani sapkuak iglaatchiaq argua-nagisiñiqpuk. Iglaatchiaq ukuak qiñiq-tuaqtinnayaġikka," uqallaktuq. Uŋanmi-ñun pakauraqaqsiruq. Pakaluuraqhuni, taik-ka puuqtauramik; iŋalugmik puuligauramik amusiruq. Aatai, suagguuq igña qilau-tikuluuraq argaŋiñniñ aŋipqaqhuni. Amukamien qaniġmiñin imaqtiaqsigaa. Imaqtiqługu, araa, suagguuq igña qilautaa agliaqsiwluni, qaniġmiñin tainna imaqtiqługu. Kisaimmaagguuq uuma kasautiq-

sruqpaa. Kasakkami iñiksiñaiññiqsiuqługu aglilaaǵaa. Aa, qılautiqpaǵugaa. Kasak-tuallaqqaaqługugguuq tavra imaqtigaǵigaa. Kiihaimmagguuq uuma aglivaa. Aglianik-kamiun, "Iglaatchiak sapkuak qiñiqtuaǵa-yaqtuk!" Qingaqtuqtuq ataataruuraq tai-muja, "Ki! Iglaatchiak ukuak qiñiqtuaǵa-yaqtuk!" Uqallaqqaaqhunigguuq qilaugaaluu-rani kasaktuǵaa, imiksatitiqtuǵaa! Imik-satitiqtuqqaaqługu kiiqtuq, "Ki! Iglaat-chiak ukuak qiñiqtuaǵlik!" Tainnaittual-laksaqtillugigguuq paanjat auǵniqsiaqsivuq. Aa, auǵniqsivluni nuigaqsiruggukua kigutiqpait avanmun kiǵisiraǵaqtuat! Ilinjignun. Tuńinjignun. Tavragsiuq tat-pauńa qiqsinmiaqsaǵaluaqtuk, ataataruuram qilaunmińik tinuraǵuaqsisugaik! Taavruma tuńaanun "Ki! Qiñiqtuaǵitchik iqśiala-ńiaǵutik!"

Taa, tamarragguuq nuna qapquluullaan
isagutisugauk. Tainnagguuq pialaniaq-
hutik nukaqlig una iqslitchagniqsrauniqsuq
kiimma. Itqaniqlaqtuq. Tainna sumik
aapiyani naluksritkinnapkaqlugu itqaniq-
łakkami ugallaktuq, "Naunipkuak nanuq-
paak?" Taimurjaiññaq ququqtuq. Tain-
naqluqqaaqtugguuq akungatigun tasamanja
nunağruiññağmiñ puiruk nanuqpaak, kiggi-
siraqaqhutik avanmun. Kiggiraqaqhutik
taapkuak isiqaqataqtuak tikiññamik aqsau-
rautigivlugik tammaqtut! Taimma, tam-
maqtut.

"Yai." Sarvaqtaaqtiqami ataataruuraq, "Yai!
Imani sapkuak iglaatchiak sapiğnağniq-
puk," ugallaktiqtuq. Tainnaqtiqqaaqhuni
qilautini kasaktulgiteekaa, kasaktuğaa.
"Ki!" Kiigutigillaan taimuña, "Ki! Iglaat-

chiak ukuak qiniqtuaqayaqtuk! Qiniqtuaqtitchigik!" Kasaktulgitchuq kiigutigilaan. Qilautini kasaktuqqaaqlugu kii-gutigillaan.

Kiipqauraqman naipiqtuaqsilgitchugli anjayukliq. Naipiqtuqsaqtillugu suagguuq manna natiqat asiññiaqsi lilla gruaqhuni. Taikka, ataataruuraq tikillaiganiktiqniqaak. Araa, suagguuq makua qupilgut! Araa, sayuaqruaqtun! Tikitkaqsgaik. Nunami avikhuni. Qu pilguq sayuaqruaqtun imma tipaa qu pilguq suqniq. Tainnaqsaqluqqaqtugguuq anjayuklium itqagnisaanik, "Naujipkuak agluqpaak?" Anayuqaksrauravlu akunqatigun misapqatilgitchuk. Misapqatinmagnik kiggisiraqahutik anayuqaksrauram tunjaanun isagutiruk. Isagunjavlutik anayuqaksrauraq ullakkaak.

Tammaġman, aniruk. Uanmun isagutiruk,
aaqpamik. Piuraağvikaaqtik ilisaqqutigil-
laan. Ilisağıkamitku iniğruuraqtik tikit-
kaluağaak, iniğruurağuañigniqsuq, igluu-
naiğniqsuq, aŋayuqaatik kinuğağaik. Kinu-
ġautchiruk aŋayuqaamignik.

"Eh," ilisaġikamitku, qirruktuallakkalua-qamik aŋayuklıq uqallaktuq, "Eh! Suğuġ-luŋattuquvaŋa aullaqlaŋa. Eh! Amaġuġuġ-luŋauvaŋa aullaqlaŋa." Taimmagguuq tamaŋa piŋiňun killiġruuranun tuuqsallakhuni suagguuq manna amaġuq aullaqhuni.

"Eh!" Iglualigguuq taimma qanuqsausiiit-kaluaqami, "Eh! Suğuġluŋalisuquvaŋa aullaqlaŋa. Qavviġuġluŋauvaŋa piлаŋa." Taimmagguuq tuuqsaqhunili aullaqhuni. Suagguuq una iłimiňik qиñiaqsikami qavviġuġ-niqhunili. Taimmagguuq qavviglu amaġuġlu aullaŋaruk.

Tavra unipkaaġa tavruŋaaglaan isuklil-
łaktuq. Tavra sunauvva taapkuak nuliaġiik
kiŋullagniqsuk imma sumun tammaġniqsuk.

Tavra tavruŋaaglaan unipkaaq taamna isu-
qallaktuq. Taavrūmuŋa tape-mun tavra
iļuapiałłakpalliqliq. Unipkaaġali tavra
taamna sagluuġutigiugallalgitkiga taipkuali
kiimma sagluuġutigijamammarruŋ. Tavra
pigiisilaŋalu nakuutilaŋalu iñuuvli
tusaagumiuŋ tasamma tusaaniaġaa, nakuurua-
mullu pigiitchuamullu igliqtuaq. Aasii
tavra unipkaaġumaqluŋa iñuuruaŋauvva
unipkaaq taamna taavrūmuŋa tape-mun naiñ-
ñasugigaluakkaġaa naamapayugmiuq. Uvvakii
unipkaaġaaquvluŋa iñiqsruġniġmata uuktuaq-
saġniaqtuŋalisa. Uvvali unipkaaġali
taamna uvva taavrūmuŋa inuġniaġasugiga-
luakkaġa naamallaktuq. Aasii samma

piyumiñaguma ilavsaagniağıga ayapqutaqaqtuksrauniağıluaq tuaq uvva tape-mi taavrumani tape una naisiqhuni piuq.

Tarva.